

366 a my nesmieme dopustiť, aby nás stihol krutý osud porazeného národa v spojení s Nemeckom.

Len odboj v rámci Československej republiky postaví nás do radu spojencov: Sväzu sovietskych socialistických republík, Anglicka, Ameriky, Číny a ostatných spojeneckých národov a zabezpečuje nám radostnú budúcnosť víťazov.

Za naše víťazstvo do práce a do boja!

AÚD KSS Bratislava, čís. príř. 5060/53. Tlač. — „Cesta ke Květnu“, Praha 1965, dok. 44. O. Laciak, „Slobodný slovenský vysielateľ“, Bratislava 1961, s. 117—118.

191

1944, august 30. [Moskva.] — Prvá zpráva tajného vysieláča „Za slovenskú slobodu“ o pokuse nemeckých vojsk okupovať Slovensko.

Čujte, čujte!

Slováci a Slovenky! Slovenskí vojaci a dôstojníci! Slovenskí robotníci a železničari! Slovenskí roľníci, živnostníci, inteligencia! Bratia a sestry!

Nemecké násilnícke hordy vtrhli do našej vlasti. Prichádzajú k nám ako nepriatelia, prichádzajú k nám ako banditi a vrahovia, aby v krvi slovenského ľudu udušili náš boj za slobodu, aby na slovenskej pôde za cenu slovenských životov, za cenu spustošenia našej krajiny oddialili svoj nevyhnutný koniec, aby bránili seba a Maďarov.

V tejto osudovej chvíli voláme celé Slovensko, aby nemeckým okupantom kládlo čo najrozhodnejší odpor. Voláme slovenský národ do zbrane.

Vojaci a dôstojníci slovenskej armády! Teraz nadišla chvíľa, keď slovenská armáda musí dokázať svoju vernosť slovenskému národu. Národ vám prikazuje: So zbraňou v ruke postavte sa všade nemeckým votreleckým bandám! Organizovane bráňte slovenskú rodnú pôdu! Bráňte húževnate, nehľadiac na obete, každé slovenské mesto, každú slovenskú dedinu, každú slovenskú chalupu! Vojaci a dôstojníci! Bite nemeckých votrelcov! Nech pocítia silu slovenských zbraní!

Slovenskí junáci, slovenskí národní bojovníci, všetci Slováci a Slovenky, schopní nosiť zbraň, pridajte sa k bojujúcim jednotkám slovenského vojska a ozbrojeným oddielom slovenských národovcov!

Slovenskí robotníci a železničari! Nemeckí votrelci musia naraziť na železný odpor zjednoteného slovenského ľudu, brániaceho svoju vlasť. Miesto každého slovenského robotníka, každého železničiara je v radoch bojujúcich národovcov, po boku slovenského vojska, brániaceho našu slovenskú otčinu. Všetku pomoc ozbrojeným silám slovenského národa!

Slovenskí roľníci a živnostníci! Nemci prichádzajú spustošiť váš majetok. Hor sa po boku vašich bojujúcich synov do boja proti nemeckým lupičom a podpaľáčom! Poskytujte všemožnú podporu slovenským ozbrojeným silám! Zásobujte ich potravinami! Po ich boku bráňte so zbraňou v ruke svoje dediny, svoje chalupy, svoje deti!

Slovenskí štátni úradníci a zamestnanci, slovenskí žandári a členovia polície! Neposlúchajte pokyny zradcovskej bratislavskej vlády! Riadte sa iba pokynmi a poslúchajte iba rozkazy slovenských národných výborov a velenia slovenských branných síl, bojujúcich proti votrelcom! Konajte svoju vlasteneckú povinnosť, spolu s ostatným ľudom bite Nemcov!

Pre všetkých Slovákov platí: nepustiť Nemcom bez boja ani meter slovenskej pôdy. No tam, kde sa napriek hrdinskému odporu slovenských vojakov a dôstoj-

nikov a ozbrojeného slovenského ľudu nemeckým bandám podarí preniknúť, rozpútajte bez váhania a bez meškania najširšiu všenárodnú partizánsku vojnu. Každý Slovák musí zasadzovať nemeckým okupantom nemilosrdné údery z tyla. Na obsadenom už území tvorte a posilujte rýchle partizánske oddiely a diverzné skupiny! Vyhadzujte do povetria mosty, tunely, ničte železnice, telefónne a telegrafné spojenie, ničte fabriky a iné strategické objekty, pobíjajte Nemcov! *Robotníci a železničiari* na území, kde sa podarilo Nemcom preniknúť: Zastavte okamžite prácu. Ani jedna fabrika nesmie pracovať! Ani jeden vlak nesmie byť vypravený zo stanice! Treba úplne ochromiť výrobu a dopravu, ktorá môže slúžiť nemeckým okupantom! A v partizánskych oddieloch bojujte proti Nemcom!

Slovenskí roľníci! Poschovávajúce všetky potraviny pred Nemcami. Ani zrnko obilia nesmie sa dostať do rúk nemeckých lupičov.

Slováci! Na území, kde sa podarilo Nemcom preniknúť, vytvoríme pre nich neznesiteľné podmienky. Nech horí slovenská pôda pod nohami nemeckých okupantov! Nech za každým rohom, za každým stromom číha na Nemca smrť!

Slováci a Slovenky: Bratia a sestry! Povstaňte všetci do svätého národného boja! Na našej strane je právo, na našej strane je sila. Proti nám ide skrachovaná nemecká armáda, ktorá je bitá na všetkých frontoch a ide v ústrety svojej neodvratnej skaze. S nami je víťazná Červená armáda-osloboditeľka, s nami je československé vojsko, ktoré už stoja na hraniciach Slovenska. S nami je celý slobodumilujúci svet, ktorý zasadzuje posledné zničujúce údery zdochýňajúcej hitlerovskej bestii. *Slováci!* Buďte pevní, smelí a rozhodní! Nesmie a nebude nemecká čizma deptať posvätnú pôdu našej otčiny! Za slovenskú slobodu do zbrane, Slováci! Víťazstvo bude naše! Smrť nemeckým votrelcom!

Čujte, čujte!

Slováci! Z londýnskeho rozhlasu zachytili sme túto dôležitú zprávu:

Československá vláda vyhlásila brannú pohotovosť na slovenskom území a vyzýva všetkých Slovákov, aby nastúpili do boja. Všetky bojové zložky slovenského národa, vojaci a partizáni, muži i ženy schopné nosiť zbraň, nastúpia do boja proti nemeckým votrelcom pod jednotným velením. Spojenci poskytnú vám — vraví sa vo vyhlásení československej vlády — všetku možnú pomoc. Uderila hodina! Nadišla chvíľa činu! Slováci, do zbrane!

Čujte, čujte!

Behom dnešnej noci prišli z frontov tieto posledné zvesti:

Červená armáda pokračuje vo svojej bleskurýchlej ofenzíve v Rumunsku. Severovýchodne od Bukurešti sovietske vojská dobyli veľkú železničnú križovatku a mesto Buzeu, ležiace iba 80 km od Ploesti, ako aj vyše 150 iných obcí. Na západ od mesta Izmail sovietske vojská prekročili Dunaj a vkročili na územie severnej Dobrudži, kde dobyli vyše 50 obcí, medzi nimi rad miest. Sovietske vojská 3. ukrajinského frontu neuveriteľne rýchlym postupom motorizovaných a pancierových sväzov v súčinnosti s čiernomorským loďstvom a desantnými jednotkami čiernomorského loďstva dobyli nečakane najdôležitejší prístav na Čiernom mori — Konstanca.

Na západnom fronte americké vojská, pokračujúc vo svojej bleskurýchlej ofenzíve východne od Paríža, dosiahli riekou Marnu a dobyli tu mestá Vitry, Château a Thiéry. Iné americké sväzy prekročili riekou Aisne severovýchodne od Paríža a dobyli mesto Soissons. Zatiaľ britské a kanadské vojská, pokračujúc v ofenzíve severne od rieky Seiny, dobyli mesto Rouen a nachodia sa už len 50 km od belgických hraníc. V južnom Francúzsku prestáva organizovaný odpor nemeckých vojsk. Spojenci rýchle napredujú dolinou rieky Rhôny k severu, ženúc pred sebou zvyšky nemeckých vojsk.

Červená armáda a západní spojenci bijú Nemcov, približujúc ich konečné rozdrvenie. *Slováci, bíme Nemcov aj my!*

AÚD KSČ Praha. F 35, a. j. 34/10149—10152. Záznam ranného a I. popoludňajšieho vysielania. Strojopisný priepis.

192

1944, august 30. [Moskva.] — Zpráva tajného vysieláča „Za slovenskú slobodu“ o bojových udalostiach na Slovensku.

Čujte, čujte!

Slovenské vojsko, slovenskí partizáni a slovenský ľud sa stavajú na úspešný odpor proti nemeckým votrelcom. Na mnohých miestach boli úspešne odrazené nemecké útoky.

Hlavné veliteľstvo československej brannej moci v Londýne vydalo dnes zprávu číslo 1 o bojoch na Slovensku. V zpráve sa zdôrazňuje, že slovenské vojská spolu s partizánskymi oddielmi sa postavili Nemcom na odpor a že v Považí sú v prúde ťažké boje.

☆

Čujte, čujte!

V dramatickej chvíli, keď Hitlerovo panstvo v Dunajskej kotline sa rúti, keď nemecká armáda stráca pozíciu za pozíciou, nemecké hordy vtrhli na Slovensko. Nemci dúfali, že za pomoci svojich slovenských služobníkov sa im podarí bez odporu okupovať Slovensko, potlačiť slovenský oslobodzovací boj, ktorý sa rozhára s čoraz väčšou silou. Avšak Nemci sa prepočítali. Slovensko sa postavilo na odpor. Na mnohých miestach slovenskí vojaci a dôstojníci sa spojili so statočnými partizánskymi bojovníkmi a postavili sa na úspešný ozbrojený odpor proti nemeckým násilníkom. K nim sa pridávajú robotníci, roľníci, študenti, veľké zástupy slovenského ľudu. *Slovensko bojuje. Slovensko sa cez noc stalo dejiskom veľkej oslobodzovacej vojny.*

Nemci, ktorí sú bití na všetkých frontoch, Nemci, ktorí sa zmietajú ako smrteľne ranená zver, dúfali, že na malom Slovensku dosiahnu ich bité hordy lacné víťazstvo. Hitler nemá dnes dosť síl, aby potlačil odhodlaný jednotný odpor slovenského ľudu. Fakt, že Nemci narazili na ozbrojený odpor, fakt, že Slovensko povstalo proti nemeckým votrelcom, *nezvyčajne zhoršuje polohu nemeckej armády.* Veď Červená armáda a po jej boku rumunské vojská si už prebíjajú cestu do severného Sedmohradska, a na časti našich severných hraníc stoja sovietske vojská. Hitler a s ním spriahnutí maďarskí páni nemajú dosť síl, aby odvrátili na nich sa valiacu pohromu. A v tejto nanajvýš napätej situácii vznikajú na slovenských Karpatoch nové hniezda odporu, ktoré sa môžu vyvíjať vo význačný front boja proti hitlerizmu.

Okupácia Slovenska je jedným z tých zúfalých krokov, ktoré podniká Nemecko, aby oddialilo svoju konečnú porážku. Slovenský ľud má všetky možnosti dosiahnuť, a každý roduverný Slovák musí vynaložiť všetky svoje sily, aby tento zúfalý krok hitlerovských hord urýchlil koniec hitlerizmu a predovšetkým urýchlil oslobodenie Slovenska od nemeckých a maďarských votrelcov.

Slováci, bratia! Jednotne, odhodlane, smelo vpred! Bite, režte, rúbajte Nemcov. Nech žije veľká oslobodzovacia vojna slovenského národa.

AÚD KSČ Praha. F. 35, a. j. 34/10154—10156. Záznam II. odpoľudňajšieho vysielania. Strojopisný priepis.